

meandew ne ke merusirem ne mid-ingeranan din te merukilem. Ara' se kinevaal din kayi su ini pa' iya ke neuna ne hewii.

⁶Huna su are' en ne migkahi en maa ke Eleteala te, "Mepekelangi kew ne wayig su apey ebpekesivey ke wayig te divavew wey wayig te diralem," ke se Eleteala. ⁷Ne rutun ne neveelan en iya rema te peheletan ne ibpekalang su impedsivey rin ke wayig te divavew wey wayig te diralem. Ara' da' se nelalag din ne netuman en maa. ⁸Ne iyan in-ingeranan te Eleteala rut te impekalang din ne kewkewangan. Ne ini ke ikeruwa ne hewii.

⁹Huna su netaman ne midlalag en maa ke Eleteala te, "Mevurun kew ne wayig diya' te kereleman su apey ruen

kepuruan." Ara' da' se nelalag din ne netuman en maa. ¹⁰Ne iyan din ve maa in-ingaran dut te kepuruan se tana'. Ne ke nevirun ne wayig ne mid-ingeranan te Eleteala te rahat. Nekita rut te Eleteala ke mibeelan din ne ingkesuati rin su meepiya. ¹¹Ne migkahi en maa ke Eleteala te, "Metuvui ka ne dunya te langun ne edsusunan te pinemula wey langun ne edsusunan te munge kayu ne ebahas te ruen lahas din. Ara' da' maa ne netuman en. ¹²Midtuvu' en ke pinemula ne ebahas te ruen lahas din ne edsusunsusun ne midtuvu' en dema se langun ne edsusunan te kayu ne ebahas te ruen lahas din. Nekita rut te Eleteala ne ingkesuati rin su meepiya. ¹³Ini em be maa ke iketelu ne hewii ne nepasad te Eleteala.

14Migkahi en maa ke Eleteala te mesilai ka ne dunya te ebpekehenat te langit ne merayag su ebpedshivayen ke kerukileman dut te keendawan su rudsuan te kedtenuri en te irerahun. 15Su iyan pantag kayi te andew, bulan wey bituen se ebpekerayag kayi te tana'." Nelalag din da' ne netuman en. 16Deruwa se rekela' ne rayag ne neveelan te Eleteala su ke rekela' ne egumaked te keendawan ne ke reisek ne egumaked te kerukileman wey abpeg dut te bituen ne neveelan dema. 17Ini se munge rayag ne riya' itahu' dut te Eleteala te langit su apey egkereyahi ke dunya. 18Su netail en ma ke egaked te keendawan wey kerukileman te kinepekedsivey te merayag wey merusirem. 19Neveelan ara' ne ke ikeepat en maa ne hewii.

20Migkahi en maa ke Eleteala te, "Metehui ka ne rahat te biasbias ne sera' ne idsengeluyuran. Ne metehui ke red

dema ne dunya te eberangan te pepenuk ne edlayang kayi te rivavew," ke se Eleteala. ²¹Neveelan te Eleteala se deisek dekela' ne sera' te rahat wey langun te edsusunan te sera' ne dait ne ed-ubpa' te wayig ne engketa' ded dema se edsusunan te menge pepenuk. Nekita te Eleteala ini se mibeelan din ne nesuat sikandin su meepiya. ²²Takin keta' ne midtuvaran te Eleteala ke langun ne binatang te "Mebmerakel kew ne mebmeerit kew ke kayi te rahat wey ke kayi te rivavew. ²³Nepasad din maa ara' ne ke ikelima ne hewii.

²⁴Ne migkahi en maa ke Eleteala te, "Metehui ka ne tana' te edsusunan te ed-eyamen ne binatang wey edsusunan te edulug ne binatang ke ebpenanap ne binatang wey ke mehintelunan ne

binatang." Nelalag din da' maa ne netuman en. ²⁵Neveelan te Eleteala ke edsusunan te mehintelunan wey ke egkeayam wey ke edulug te tana' ne binatang. Nekita maa rut te Eleteala ara' ne ingkesuat din su meepiya.

²⁶Ne midwaleng ke Eleteala ne migkahi en te "Ebaal kiyu te menusiya' ne iring ded te sikitew. Su sikandan se ebpeveyveyaan ku te langun ne edsusunan te binatang negidsan ke edlaveylavey riya' te wayig wey ke edlayang-layang te kewkewangan; ed-eyamen ne binatang; mehintelunan ne binatang; edulug wey ebpenanap kayi te tana'," ke se Eleteala. ²⁷Ini ve im be ke kinelimbaha te Kerenan te menusiya' se riya' din ipeiring te kandin. Meama wey meritan ne elin din mibeelan. ²⁸Dutun ne

midtuvaran ded dema te Eleteala ini se
 menuiya' ne mibeelan din te

“Med-um-umanak kew ve im be su apey
 ed-iseg ke kerakel niyu, na, egkeeneb
 niyu ke dunya. Beyveyai niyu ke langun
 ne binatang, sera' te rahat, pepenuk te
 kewkewangan wey langun te nekeubpa'
 ne binatang kayi te tana'. ²⁹Ne migkahi
 en maa ke Eleteala te, “Intengi niyu ve
 su ibehey ku keniyu ini se langun ne
 edsusunan te pinemula kayi te dunya ne
 ruen lahas din wey piya engkey en ne
 kayu ne ebahas. Su langun kayi ne
 keuyahan niyu. ³⁰Ne langun kayi te
 menge binatang ne kayi te tana' wey ke
 menge pepenuk te kewkewangan wey
 langun ne binatang ne ed-ipanew etawa
 edulug kayi te ampew te tana' ne ibehey
 ku ini se langun ne meilem ne pinemula
 su ara' im be ke ibpekaan ku kandan,” ke
 se Eleteala. Nelalag din da' ara' ne

netuman. ³Nekita te Eleteala ke langun ne bineelan din ne ingkesuat din su meupiya ke kinetengteng din. Nepasad maa ara' ne ke ikeenem maa ne hewii.

2

¹Huna su netikup en ke enem ne hewii ne nepasad ke kewkewangan wey tana' rabpeg se langun taman. ²Ne ke ikepitu en ne hewii rut te Eleteala ne langun te helevek din ne intahu' din kayi te dunya wey kewkewangan ne nepasad en. Mid-imeley ke Eleteala te langun ne helevek din dut te ikepitu rin en ne hewii. ³Su ini se ikepitu ne hewii ne insivey te Eleteala ne hewii ne edtentenuran su ara' ke hewii ne kinekepasad te Eleteala kayi te dunya.

⁴Ini ve ke guhud dut te kinelimbaha te Eleteala dut te dunya wey tana',

kewkewangan abpeg se nekeriken kayi te dunya. Nelalag din da' ne netuman en.

**INI SE GUHUD MAA DUT TE
KEDLIMBAHA RUT TE
KERENAN NE ELETEALA
KAYI TE KEWKEWANGAN
WEY DUNYA.**

⁵Sika wera' pa' utan din wey wera' pa' tuvui te pinemula ke tana' su wera' pa' dema peurani te Eleteala ne Kerenan ke tana' ne wera' pa' dema ebpengengawid. ⁶Ugaid ne ruen en ma wayig ne edtevir su apey meweyhi ke tana'. ⁷Ne keta' ne midlimbag ke Kerenan ne Eleteala te meama ne tana' se puunan din. Mibperiyupan din te hinawa su apey ruen niyawa rin. Keta' puunan ne netehuan te niyawa ne nevaluy

ne etew. ⁸Midwaleng ke Kerenan ne Eleteala ne mibaal te pemulaan din ne riya' te Iden dapit te edsilaan ne rutun din itahu' ke meama ne midlimbag din. ⁹Kayi te tana' ne impetuvu' dut te Kerenan ne Eleteala ke langun ne kayu ne biasbias se paras din ne meupiya ne edtengtengan wey meupiya rema ne egkeenen. Ne riya' te luuk ne ruen senge levut ne kayu ne ebahas te ebpekevehey te umur ne wera' edtemanan ne senge levut dema se ebpetuvu' te itungan ne bahas te kayu su idtindeg te menusiya' su ebaya'baya' en te meupiya meraat ne ulaula.

¹⁰Ne kayi te Iden ne ruen wayig te pemulaan. Liyu rutun te Pemulaan te Iden ne mibpesebsevangey se epat ne wayig. ¹¹Ke seveka ne midsavang ne ed-ingeranan te Pisun ne riya'

ebpekepevaya' te inged ne Hevilah ne ruen bulawan din. ¹²Ke bulawan te ini ne inged ne lunsey ne bulawan su ruen dema bedilim din wey lapis lasuli ne batu. ¹³Ne ke ikeruwa ne savang ne ed-ingeranan te Gihun. Ini ve ne ebpekepevaya' maa te inged ne kus. ¹⁴Ne ke iketelu ne savang ne ed-ingeranan te Tigris. Sika ebpekepevaya' maa te dapit te edsilaan te inged ne Asur. Ne ke ikeepat ne savang maa ne ed-ingeranan te Iyupratis.

¹⁵Midwaleng be ke Kerenan ne Eleteala ne migkuwa rin ke meama ne impeubpa' din keta' te Iden ne pemulaan din su edtuganur wey ebpengengawid keta'. ¹⁶Dutun ne migkehiyan dut te Kerenan ne Eleteala ke etew te, "Piya engkey ne bahas te minge kayu kenihan te pemulaan ne egkepakey ne egkeenen

nu. ¹⁷Ugaid ne liyu re' be im be kenian te senge puun ne kayu ne ibmetau nu te meupiya meraat se kena' ka kaan, su andew iya ne migkaan ka keta' ne edsinaru ka te kepatey."

^{18,19,20}Sika ve midlimbag dut te Kerenan ne Eleteala ne minge mehintelunan ne binatang wey minge pepenuk te kewkewangan ne impekita rin dut te meama su apey rin meingerani te piya engkey se id-ingaran din keta'. Ne rutun ne pengingerani rut te meama ini se minge binatang ne egkeayam wey pepenuk te kewkewangan wey ke mehintelunan ne binatang. Ugaid ne keta' ne wera' pa' duma rin ne ebpekeamung kandin. Huna se nesehipa' dut te Kerenan ne Eleteala ne iyan din migkahi se "Kena' bes meupiya se sedseveka kayi te

meama. Iyan tumu' se ebaal a te limbang din ne etew su apey ruen ebpeketavang kandin. ²¹Midwaleng ke Kerenan ne Eleteala ne periyupi rin ini se meama su apey mekelipereng nevenar. Huna su neurep-urep en si Adan ne midwaleng ke Kerenan ne Eleteala ne bugkuta rin se senge halang ne husuk. ²²Ne ara' be se midlimbag din ne meritan se husuk ne mibugkut din dut te meama ne ipekita rin ki Adan. ²³Ne iyan da' migkahi rut te meama se:

"Ini ve ne tulan ku wey sapu' ku.

Ne meritan se id-ingaran ku.

Su geina ne kayi ebpuun te kedi'."

²⁴Tembu' be ke meama ne ebpekevelag te lukes din su riya' ebpekeruma te esawa rin su andang iya ne seveka se lawa rut te senge tiwelayan ne iyan kebpekevelag se

kemetayen. ²⁵Ne ini se deruwa ne etew su si Adan wey ke esawa rin ne wera' belegkas dan ne wera' pa' dema yeya' dan.

3

¹Langun te mehintelunan ne binatang ne mibeelan te Kerenan ne Eleteala ne iyan beliekali ne ke uled. Su iyan migkahi rut te uled diya' te meritan te, "Engkey, benar ve ne migkehiyan kew rut te Kerenan ne Eleteala te kena' kew ebpekekaan dut te menge bahas te kayu ne riya' te pemulaan?" ²Ne iyan tavak dut te meritan dut te uled se, "Egkekaan dey se langun ne menge bahas duen te kayu ne eyan te pemulaan, ugaid, ne iyan da' kena' ibpekaan kenami rut te Kerenan ne Eleteala ne bahas dut te senge levut ne kayu riya' te luuk te

pemulaan. Ini ve se migkahi rut te Eleteala kenami su embiya egkaan key keta' etawa ed-ami' ne edsinaru key te kepepatey." ⁴Ne rutun ne iyan da' lalag dut te uled se, "Kena' kew mula' ebpatey. ⁵Su netuenan dut te Eleteala se

ebpekekaan kew keta' ne ara' ke puunan
 te ebpekeimaman kew ne ebpekeiring
 kew en te meresen ne etew ne ebmetau te
 meupiya meraat ne ulaula. ⁶Huna su
 nerineg dut te meritan se meupiya ves ne
 egkeenen ne meepiya rema se ked-inteng
 din su ebpekebehey ves te meupiya ne

itungan ne mibpupu en sikandin ne
 migkaan en. Ne mibehayan din ke esawa
 rin ne migkaan dan en langun.
⁷Nekepasad dan se egkaan ne

nekeimaman dan en im be iya wey netuenan dan en se warà belegkas dan. Midwaleng dan ne mibpemenai ran te rawun te kayu ne intinulag dan.

⁸Wey ran merineg se rahingdahing dut te Kerenan ne Eleteala riya' te pemulaan te ware' en andew wey edsambersamber se keramag ne midwaleng ke meama wey ke esawa rin ne mid-eles dan diya' te demekayu te pemulaan su apey ran kena' mekita rut te Kerenan ne Eleteala. ⁹Ne mibpengumew red ma iya rut te Kerenan ne Eleteala ke meama te iyan din kahi se, "Endei ke en?" ¹⁰Ne midtavak ke meama te "Nerineg ku red se rahingdahing nu te ed-ip-ipanew kayi te pemulaan ne mid-eles a su neandek a su wera' belegkas ku." ¹¹Ne mid-insaan din ke

meama ke, "Engkey se midtarem te wara' belegkas niyu? Migkaan kew ves buwa rut te bahas te kayu ne kena' ku ibpekaan keniyu?" ¹²Ne iyan tavak te meama se, "Sika iya imbehey nu kedi' ne ruma ku se mibpekaan kedi' kenyan te bahas te kayu ne nekekaan ad." ¹³Ne rutun ne mid-insaan dut te Kerenan ne Eleteala ke meritan te, meambe ke mid-ulaula rin ini. Ne midtavak ke meritan te, "Mid-ekalan a rut te uled ne nekekaan ad." ¹⁴Ne migkehiyan en maa rut te Kerenan ne Eleteala ke uled te,

"Geina ve ne mid-ulaula nu ini se kerupangan,

Ne idsivey ku sikuna rut te menge ruma nu ne pengengeyamen ne binatang wey mehintelunan.

Sikuna ve ne dulug ke ra' kayi te tana'.

Getek nu se id-ipanew nu.

Keuyahan nu ne lipupuk te tana',
taman ni biviyag ke pa'.

¹⁵Telebangat kew rut te meritan
taman te keep-epuan din wey
keep-epuan nu.

Duen andew ne ruen edtuleng
keykew.

Ne ebpekepeaglas ka ebpeketuktuk
kayi te paa rin."

¹⁶Ne migkehiyan en maa rut te Kerenan
ne Eleteala ke meritan te,
"Edtikesaan ku sikuna te ked-anak
nu.

Edresayen ku sikuna te kebmuliyetew
nu.

Epiya engkey se kegketikesa' nu ne

bulug limu' nu dut te esawa nu ne
limu' nu lavew.

Meraat meupiya ne iyan ebaya'baya'
ke meama."

¹⁷Ne iyan din maa lalag dut te meama se:
"Geina ve ne mibperumaruma ka rut
te esawa nu,

Su elin ka migkaan dut te bahas te
kayu

Ne kena' ku ibpekaan keniyu,

Ne nereetan ke tana' te ulaula niyu.

Egkerasey kew pa' im be,

Ne ara' pa' ne ebpekekaan kew te
puun te tana',

Taman te biviyag kew pa'.

¹⁸Su merakel se utan ne edtuvu' ne
igkepatey rut te pinemula ne
igkeuyag niyu.

Ebpekekaan kew te suragad.

¹⁹Egkeuyag kew ne edrimusengan ke pa' se ebpengengawid.

Taman te kena' ka ed-uli' diya' te tana',

Su kayi ka mehapak te lipupuk te tana'.

Ne lipupuk te tana' se ed-ulian nu."

²⁰Ne keta' ne mid-ingeranan dut te meama ke esawa rin ki Iba su iyan din udsud te ngaran din se, "Iyan iney rut te etew ne neviviyag." ²¹Midwaleng ke Kerenan ne Eleteala ne beeli rin ke meama wey ke esawa rin te belegkas ne lundis te binatang.

²²Engkey pe' be te migkahi en ke Kerenan ne Eleteala te, "Na, geina ve su edtindog en ini se meama su ebaya'baya' en te meupiya meraat ne ed-ul-ulaan ne

kene' en im be egkepakey ne ebpeemien wey ebpekeenen rut te bahas te senge

levut ne kayu su embiya egkaan keta' ne kene' en ebpatey taman te taman.

²³Midwaleng ke Kerenan ne Eleteala ne in-awa' din ke meama rutun te Iden su riya' din te liyu itahu' su apey ebpekepengengawid. Su ibpehelevek din te tana' ke nehapak dengan te tana'.

²⁴Huna su neawe' en ke meama keta' te Iden ne netehuan dan ne midtehuan en dut te Kerenan ne Eleteala ke rapat te edsilaan te Iden te menge tumetameng ne meresen ne etew ne duen sundang ne egkinrabkinrab te apuy su ed-alang dut te dalan ne ebpekepevaya' diya' te kayu ne ebpekevehey te umur ne kena' edtaman.

**Old Testament Portions
in Ilianen Manobo**

21.23 - 274 - 6.3C 16.120PC - 41007MCPZ

Printed in the Philippines